

LAUSUNTO: Luonnos logistiikan digitalisaatiostrategiaksi

Lausuntopyynnön diaarinumero: VN/13450/2020

Digitalisaatiostrategian tavoitteena on määrittää tavoitteet ja keinot, joiden avulla digitalisaation hyödyntämistä voidaan edistää logistiikkasektorilla. Strategian vaikuttavuustavoitteissa huomioidaan erityisesti digitalisaation avulla saavutettavat tehokkuus-, turvallisuus-, toimivuus- ja ilmastoehdyt. Strategiaa on valmistelu vuorovaikutteisissa sidosryhmätyöpajoissa, -tilaisuuksissa ja -kyselyissä. Valmistelutyö jatkuu hyödyntäen strategialuonnokseen annettuja lausuntoja.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua asiassa ja haluamme lausunnossamme kiinnittää huomiota kahteen meriliikennettä koskevaan konkreettiseen kehitystoimenpiteeseen.

1. EMSW-asetuksen toimeenpano

Luonnoksen s. 11 todetaan, että logistiikan digitalisaatiota sääntelee merenkulun osalta asetus eurooppalaisen merenkulkualan yhdenmukaisen palveluympäristön perustamisesta ja direktiivin 2010/65/EU kumoamisesta. Asetuksen tavoitteena on harmonisoitu palveluympäristö merenkulun ilmoitusmuodollisuuksiin satamakäyntien yhteydessä, jolloin kaikki satamakäyntiin liittyvät, aluksen ilmoitusveloitteiden täyttämiseen tarvittavat tiedot voidaan toimittaa yhdellä kertaa, harmonisoidun palveluympäristön kautta asiaankuuluvien viranomaisten saataville. Tavoitteena on, että kerran toimitettua dataa voidaan uudelleen käyttää laivan saapuessa EU-maasta toiseen (yhden kerran periaate).

Sivulla 21 mainitaan EMSW-asetus ja annetaan aikataulu: EU-jäsenvaltioissa (rantavaltiot) on oltava käytössä 8/2025 mennessä uuden asetuksen (EU 2019/1239 vaatimukset täyttävä kansallinen single window -järjestelmä alusten satamakäyntien ilmoitusmuodollisuuksien (ml. tulli-ilmoitukset) hoitamiseen.

Suomen Laivameklarit palvelevat työssään tiedontuottajana ja edelleen jakajana kansainvälistä meriliikennettä. Suomen merikuljetusten sujuvuuden kannalta EMSW-asetuksen toteutuminen tarkoitetulla tavalla on erittäin tärkeää. Agentit ja meklarit voivat tuoda hankkeeseen oivan käytännön näkökulman. Oman kansallisen järjestelmän rakentamisessa kannattaa kuulla aktiivisesti keskeisiä sidosryhmiä ja tehdä järjestelmän rakentamista tiivistä yhteistyötä loppukäyttäjien eli laivameklarien ja agenttien kanssa.

2. Aikatieto-hanke

Traficommin vetovastuulla olevassa Aikatieto-hankkeessa on noin 1,5 vuoden aikana kartoitettu mahdollisuuksia satamien tulo- ja lähtöaikojen jakamiseen. Työssä on ollut mukana ”oman toimen ohella” lähes kaikkien aluksen satamakäyntiin osallistuvien tahojen edustus. Nopeasti on saavutettu yhteinen näkemys siitä, että aikatiedonjakaminen tehokkaammalla tavalla hyödyttäisi kaikkia osapuolia.

Aikatieto-hanke mainitaan myös strategialuonnoksessa, esim. s. 21-22, a. Logistiikan tietoympäristön kehittäminen. Hanke onkin nyt etenemässä VTS Finlandin tuella pilottiprojektiin, jossa eri toimijat ovat mukana kokeilemassa aikatiedon jakamista VTS:n tarjoamalla alustalla.

Suomen Laivameklarit ja sen jäsenyritykset ovat olleet aktiivisesti mukana Aikatieto-hankkeessa. Toivomme, että hankkeelle taataan sen tarvitsemat taloudelliset ja henkilöresurssit myös jatkossa. Jos asia vaatii myös virallisempia toimia ministeriön taholta, toivomme, että niihin ryhdytään pikaisesti. Tulevan pilottiprojektin toteutuminen ja hankkeen jatkotoimet voivat tuottaa Suomen meriliikenteelle ja siinä toimiville yrityksille aivan uudenlaista kilpailuetua.

Ystävällisin terveisin,

Suomen Laivameklarit ry

puolesta

Toiminnanjohtaja

Sari Turkkila